

Մանկունի Էֆեաք

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԵ

ԻՐԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

1868 ՅՈՒՆՎԱՐ 19 ՃԻՒՄՍ

ՆԻՍՏԵՐՈ 574

Զանգուանի Էֆեաք համայնական խորհուրդի 300 անդամները, որոնք զբաղվում են բարձրագույն դպրոցի գործերով, 200 զ" ուղարկում են իրենց 400 զ" ուղարկում են իրենց 50 արժանատի աշակերտներին:

Իրենց զանգուանի Էֆեաքի 300 անդամները, որոնք զբաղվում են բարձրագույն դպրոցի գործերով, 200 զ" ուղարկում են իրենց 400 զ" ուղարկում են իրենց 50 արժանատի աշակերտներին:

Էֆեաքի խորհուրդի 300 անդամները, որոնք զբաղվում են բարձրագույն դպրոցի գործերով, 200 զ" ուղարկում են իրենց 400 զ" ուղարկում են իրենց 50 արժանատի աշակերտներին:

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՍԱՍՈՐ

ԷՍԱՍԱՐ ՈՒՄՈՒՄԻՅՅԵ

ՅՈՒՆՎԱՐ 18 ԲԵՆԶԵԿԱԿԻՆ

ԱՆԸՄԵ 53-55
ԳԱՐԱՆԱՐ 53-55

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

(ԱՆՆԵ ՀԱՆՈՒՄՈՒՄԻՅՅԵ)

Փարիս . յունվ . 30 ստացանք սառած 11 վե 15 տագրագրություն .

Մեմբերայ Տիպոգրաֆիկ նամ Ղազեթա, Բուսիա տեղեկությունն սույն ա մեյ . եալ օլան իրենց արժեքը իմաստիկ իթ . տիկի իլե պերապեր, ձեներալ իլնա . թիեֆին Տեր-սեառեթե ազատեթինտե, հեր նե գատար Պապր-ալի հագրություն ղայեթ տօթանե ուղարկեթ տեյլ ի . սեռե, հիջ օլմագսա մուվագգաթեն հիջ պիր գարըղըղը բեյտա օլմաեառագ սու . րեթտե թալիմաթլար կեօթիլը ձեք տիր տեր .

Սեն-Բեթրիսպուրի 29 յունվար .

Ժուլիանալ տը Սեն-Բեթրիսպուրի . նամ Բուս ղազեթալը Ավսթրիա ղազեթալալ . րնա վերտիլի ձեվապրնտա Բուսիա տեղ . լեթինին, Եարգըն ահպը մուխիլեսի իւզերինե հեր քեսին նապըրը աիգա . թընը տալեթ իթմեսինտեն մագսեռ, սուլհ ու սալահն թեեմինինտեն պաշ . գա պիր նիեթի օլմատըղըն պեյան իթ . միշ տիր .

Սեն-Բեթրիսպուրի 30 յունվար .

Եինե մեզ քիւր Ժուլիանալ տը Սեն Բեթ . րնապուրի նամ Բուս ղազեթալը, Բու . սիաեա գարը խասիմանե պենտլերի սա . յըր ղազեթալալալալ ալըպ սերձ իթմե . լերի իլին Ավսթրիա ղազեթալալալալ թահ . գիր ու թայեիկ իթմիշ տիր .

Փարիս . 30 յունվար ախալմըն սառած 5 վե 10 տագրագրություն .

Բաթրի նամ ղազեթա տեր քի . 2ի . վեթա-վեք քիաաան կեյեն մեթմուպլար, Բոմաեա սեվգ օլունան օրաունուն պիր իքինձի գըսմը տալիս վաթանլարընա ալ . տեթ իտեձեկին թալիմին իթմեքտե տիր . լեր .

Ձեներալ Տիլմոն իլե պերապեր ան . ձագ պիր պեյլեք սաաքիր Բաթա մեմա . լեթնտե գալառագ իմիշ .

Ձեներալ Լե Գայեթի . վաթանլարընա ալտեթ իտեձեք սաաքիր Ժուլիանաեա կե . թիրեձեքմիշ .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԻԻԼԻՅԵ

Տեր-սաառեթ Ժուլիանալ սեֆիրի միւշալիլի Մ . Ութրե Ձենապերիլ չար . չեմպիհ կիւնիւ քենտի ֆիմիեաաը իլե պերապեր մեզունեն փարիլե ազիմեթ իթմիշ տիր .

— Սըրպ հիւքիւմեթի, 20 պին տաեա գուրուղունտան տօլար թիւֆենի, Ա վըթրիա տեղեթինե սաթմագ իսթեմիշ իոետե, տեղեթի միւշաթիլեյհա թարա . ֆրնտան գապուլ օլունմաթըր Վիեննա . նըն թալպալթ նամ ղազեթաաա օգուն . մուշ տուր .

— Սեյանիքտեն Գուրիեեե եազըլան պիր մեթմուպա նեզարեն, Նաուսա . թապիր օլունան չեհիլտե իրիսթիեան եհալինինին մալիք օլտուղու քիլեսլերին իլինտե են ձեսիմ վե վիւսաթլըր Ս . Գեորգ քիլեսեսի օլուպ, մեզ քիւր քիլեսե . եե 1865 տե 40,000 դուրուշ մեսարիֆլե չան գուլեսի ինչա իթտիրիլիշ իսետե, չեհիլ մեզպուր իրիսթիեանլարընը թե . գաաթիւ միւշաեեն Միւսթիւմանլար կու . ձունմագտա օլտուղլարընտան, չան վազ

Իթմեք խուսուսուն իճրաարնտան գօր . գուլմագտա իմիշ, Փագաթ կեչենլեր . տե Սեյանիք Բուս սերբիսիօգոսու . հագրեթլերի, վիլայեթ վալիսի տեղ . լեթու Ա քիլեք րաչա հագրեթլերինտեն, մեզ քիւր գուլեյե պիր չան վազը խու . սուսու հագրընտա պիր էմր աիլգինե միւ . վաֆիադ օլմուշ իսետե, վերիա գա . լիմագաալ մեզ քիւր էմրին իճրաարնտա թեուպիրի տալրանմը օլմաթըղնտան, պիր թագըմ ֆեսաալարա սեպեպիեթ վերմիշ տիր . Եեօլեքի, մահը հալին 5 ինձի կիւնիւ, միւշալիլեյհա գալիմա . գալեֆենտինին մեմուրու մարիֆեթիլ . լե չան մահեյլինե վազ օլունմուշ ի . քեն, պիրտե օլ էանատե Միւսթիւմանլար ձամիլե ձեմ օլունուպ, վե օրատա պիր . գաչ տագրագ տիւշիւնտիւքանե սօնրա, քեաֆֆեսիտե եեքտիլ վե եեքիլձուտ օլարագ, եա չանը երգալըմ վե եալսու . եօլեիմ տեյի եեմին իթմիլեր . վե օրա . տան ֆրլանըպ հեր քեա եվենե կիտիպ, սիլահ, պալթա, գապա ելլերինտե Ս . Գեորգ քիլեսեսի իւզերինե եիւրիլիւշ իթմիլեր, վե էնվայի քիւլթրլեր իլե գու . լեյի երգմաեա պաշալըլար տըր, վե պիր գաչ տագրագ իլինտե չան բալչա բալչաի . տիլիպ, վե գուլեսիլաե թեմեյինտեն հեմ . օլունմուշ տուր . Պու արա իրիսթիեան . լար, իսլամլարտան բեք չօգ օլտուղլարը . հալտե, պու պապտե էմրի իթիտալ իւզրե պուլունուպ, մեթմու ման իսլամ . լարը քենտի հալեթինե պըրագմըլար տըր .

Պաաեհու վուգուլի հալե միւշարի . լեյհ Ագիլեք րաչա հագրեթլերի նեզտին . տե թեչեք քի իթմեք իլին, Սեյանիկե իր . սալ օլունտան Նաուսալը պիր իրիսթիեան միւշարիլեյհա հագրեթլերի թարաֆրնտան հիւանի գապուլիեթ պուլմուշ տուր .

Միւշարիւնէն բաշա հազարէթիւրի միւշարիւնէն հիշ պիտիսինէ միւսամէհա իթմէմէք էմր ու թէնպիհիյէ քէնսի մէմուրարնտան պիտիսինի տէր հալ չէհարի մէգպուրէ կէօնտէրմիշ, վէ ֆիյլ վազը տախի զեհաւէ ճիւնհաւ օլանլարտան 23 քիշ Սէլանիկէ կէօթիւրիւլիւպ հապս իթտիրիւմիշ տիր. մերգուճանըն տաւաւսը կէօրիւմէք իւզըն տիր. Պիր շան իշթիրա օլունուպ, մահէլ լինէ կէօնտէրիւմիշ, վէ շան գալէսի տախի եէնիտէն ինշա իթտիրիւմէք իմիշ. քէգալիք Նաուսա միւտիրիտէ ազլ օլունմուշ տուր:

— Պաղտատ էեալէթի էհալիսի, վալիսի վիւսեթ Նամըգ բաշա հազարէթիւրի ալէհիսնտէ թէշէքքիյի հալի, բօսթա իլէ գալթը հազարէթի Շահանէեէ պիր մահգէր իրաւ իյէմիշէր տիր. Մէգքիւր մահգէր իրիւսեթէ կէօրէ Պաղտատ բօսթաւնտան, բաշա հազարէթիւրիին էմրի իլէ թուլթուլմուշ վէ տէրունիստէ պուլունան ինգալարըն սահիպէրի հուզուրլարընա ճէլպ իտիտիքտէ, օրատա տախի թէշէքքիւրիին իգրաւր վէ սէօյէտիքէրիին թաստիգէ միւգթէտիր օլամաւորգլարը թագտիրտէ, նիգամէն իսապէթ իտէն ճէպալարընը չէքմէեէ հազըր օլունուլարըն պէեան իթմիշէր տիր:

Սէօյէտիկինէ կէօրէ, միւշարիւնէն հազարէթիւրիին էմրի իլէ, քեաֆֆէսիտէ իսլամտէն օլունուլարըն հալտէ, 16 նէֆէր միւթէպէրան նէֆի իտիւմիշ տիր. Մէգքիւր մահգէրտէն պիրէր սուրէթի էճնէպի գօնսօլաւարընա թէսլիմ օլունտուլուն թաստիգ օլունմագտա օլունուլունտան, շիւքհէսիգ անլէր իսթանպօլա քէնտի ափրէրիինէ կէօնտէրէճէքէր տիր:

Մուսուլ Սիւրեանի իսկպոսու թաւաֆընտան տիւնքիւ Լէվանթտա պիր միւթթուպ կէօրիւլէրէք, Նամըգ բաշա հազարէթիւրի հազարընտա օլան թէշէքքիւրիին էսասըզ օլունուլունու պէեան իլէ միւշարիւնէն հազարէթիւրիին մէտհ ու սէնա իթմիշ տիր:

— Վիւննատա պազըր էշեալար ինշաւսը իլէ մէշուլ օլան ֆապրիքալարտան պիրիտինէ, Սըրպ հիւքիւմէթի իշէն էլի պին առէտ հարպ միւշթէմէլաթը սրփալըշ օլունմուշ իսի, պու տէֆա Պէլլըրտատան մէգքիւր ֆապրիքաւա պիր թէլէկրաֆ չէքիւլէրէք, պու էշեանըն սէրիան թէքմիլ վէ թէսլիմ օլունմասը թէնպիհ օլունմուշ տուր:

Վիւննանըն սայիր պիր ֆապրիքասըր տախի, Սըրպ հիւքիւմէթի սիւարի աւ. քէրի իշէն 10 պին առէտ գըլթ սըփալըշ տուր:

Համպուրկ ֆապրիքալարընտան պիրի. սի տախի Սըրպ հիւքիւմէթի իլէ, սիւահ իւզէրիինէ պիր գօնթրաթ իթմիշ տիր. եինէ մէգքիւր ֆապրիքաւա Ռուսիա տէվ

լէթի թարաֆընտան 100 պին առէտ գուլթուլունտան տօլար թիւֆէնկ ըսմարանմըշ տուր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԵՆ

Ա Ճ Լ Ը Գ

Կէշէն նիւսիւլէրիմիզտէն պիր իքի. սինտէ, էվթօրա վէ ճէգայիրտէ հիւքմ իտէն աճլըզ վէ սէֆալէթի նազլ ու պէեան իթմիշ իտիք. Օթինիօն Նասիօնալըն ճէգայիրտէ Գանտուրի շէհրի մուխպի. ինտէն ալաֆրանկա պիր յունվար թաւիլէ ալարը մալիւմթա նէգարէն, Արապլարտա հալեա օլ սէֆալէթ հիւքմ իթմէքտէ օլունուլուն հալտէ, չօգլարը պէսլէմէմէք իշին քէնտի շատըրլարընտան գարը վէ չօճուգլարընը գօվմագտա, վէ պու գէվալը աճլար հէր թարաֆընտէ սէր. սէրի կէգիպ նէ օլուր իսէ օլուն տիշէրիին ալթընտա շիւնէյէճէք պիր շէվ վէրէն պիր համիւթէքեաւ արամագտա տըրլար:

Ասաքիրին եէտիյի չօրպասընտան արթանլար, գրալ թաամը մագամընտա նազար օլունուլուն գարընմագտա տըրլար:

Էթրաֆլարը տիվար չէքիւմիշ օլան քեաֆֆէյի շէհիլէրտէ, գալէ գարուլարընտա պէքթիւր գօնուլմաղա մէճպուր օլունմուշ տուր քի. սէրսէրի կէպէն աճ սիւրիւլէրիին իշէրի ալմասընլար, վէ պունլար շէհրին խարիճինտէ իշէրտէն կէլէճէք ինանէլէրէ, եախտ օլ հալտէ օրաճըգտա էօլիւմէ պէքլէմէք իշին չէրկէլէր եաքըլմըշ տուր, վէ պու չէրկէլէր ալթընտա պիշարէկեան շէհրտէն մէքիւլաթ իմտաւընա պէքլէմէքտէ իքէն, չօգ վագըրթ տէհշէթլու պիր հալտէ ճանլարընը թէսլիմ իթմէքտէ տիրլար:

Թէնիլէթ-Էլ-Հատ նամ շէհրտէ Արապ գապթիկէ մէքթէքի տիվարըն տէլմիշէր, վէ մէքթէքին պաշ գապթի իեա. նէ թօրլամաղա չըգմըշ իքէն, գարալօլիւսանէյի սօյմուլար տուր:

Պու տէհշէթլու սէֆալէթին էօնիւնիւ ալմագ իշին, հէր թարաֆտա ճահտ ու իգտամ օլունմագտա իսէտէ, պիր եա պիր գաշ քիշիւր զայրէթ վէ մուսվէնէթի իլէ պիր մէտար օլունմանըն միւմքինի եօգ տուր:

Էն զիեատէ թէէսսիւֆէ շեան եէրի շուրասըր քի, պու աճլարտան հէր գանդիսինէ մէքիւլաթ վէրիւմէքտէ իսէ, սէքիլ կիւն սօնրա էօլմէքտէ օլունուլարըն անլաշմըշ տուր. շիւքի միտէ, հիշ պիր թաամ կէօրմէտիկինտէն գայիֆ տիւշմիշ վէ արթըզ մէքիւլաթը հազմ իտէմէգ պիր հալէ տիւշար օլունուլուն տուր:

Պէօյլէ տէհշէթ վէրիճի պիր սուրէթ. տէ աճլըգ պաշ կէօսթէրմէքտէ իքէն, հիւքիւմէթլէր, մէկէրշէ էհալինին սէա. տէթի հալինի մի' տիւշիւնիւեօլար, մէ.

կէրշի պու սէֆալէթին տէֆինէ տայիր իճապ իտէն թէտապիրին իճրասը հազգընտա մէշվէրէթ մի' իտէեօլար, իսալըր, իլա անճագ, նէ սէպէպէ մէպին օլունուլունու սահիհէն քէնտիլէր տախի պիւմէեէրէք, պիրպիւրէրինէ իլանը հարպ իթմէք թէտարիքինտէ տիրլէր, էմմա էհալի գըրըլընտ Իմիշ, շիմտիլէք ինէլի թիւֆէնքլէր, օնլարա վէրիլէճէք էթմէքտէն վէ պինաէն ալէյհ անլէրի էօլիւմտէն գուրթարմագտան զիեատէ էլլէմ առտա օլունմագտա տուր:

ԵԻՆԷ ԱՃԼԸԳ

Ալընիւր Նասիօնալ նամ դագէթատա օգունանը տախի շու վէճհ իլէ խիւլասա իտէրիլ:

«Խրանսանըն Շիմալ, Օրթա, վէ Գըպլէ թարաֆլարընտան էսէֆէնկիգ խապէրլէր կէլմէքտէ տիր, բօլիթիգանըն միւշէվլէշ վէ շիւքհէլի հալէրինտէն հէրքէսէ ումումէն պիր էնտիշէ հասըր օլմագտա, վէ սայիր պազը իուսուլար տախի պու էնտիշէյի արթըրարագ, սանաւթ վէ թիճարէթ իւզէրինտէ պիւլիք պիր տուրդունլուգ հիւքմ իթմէքտէ տիր:

Շիմտիկէ գատար Ծրանսա շէհրլէրինտէն եալընը Լիօն. Նանդ, Ռուան վէ Ռուպէքս շէհրլէրինտէ սէֆալէթ պասմըշ օլունուլուն պիւլինմէքտէ իտի իսէտէ, պու տէֆա Պօրտօ շէհրինտէ տախի էթմէք վէ իշ տիլէէնլէրին սայրսը օլ տէրէճէ արթմըշ տուր քի, հիւքիւմէթ գօնաղընըն մուհաֆագասը իշին պէքթի գապթիլէր արթըրլմաղա, վէ գարուսունտա պիր մըգտար ասաքիր պէքլէթ տիրիլմէեէ մէճպուր օլունմուշ տուր, պունլարըն էթրաֆընտա սիւրիւլէր իլէ աճլար տօլաշմագտա տըրլար:

Լիլ, Օգսէր, Լիմօթ վէ սայիր շէհրլէրտէ իեանէ գօմիթէլէրի պիւրօլարը ֆէվգէլատէ թէտապիրէ միւրաճաւթ իթմէքիւլէ մէճպուր օլունուլուն տուր. Փտրիստէ տախիլիեէ նազըրը թարաֆընտան ումուլ մուսվէնէթի տայրէսինէ 400.000 ֆրանկ վէրիւմիշ իտէտէ, քեաֆֆէյի միւհթաճինէ պիր իմտաւ իթմէքիկէ մուսվաֆֆագ օլամամագտա տուր:

— Ռուսիա տէվլէթի պու տէֆա 750 միլեօնլուգ պիր եէնի իսթիգրազ իտէճէք իմիշ, ֆագաւթ պու իսթիգրազ սէհիմէրինտէն էվլէլ էմիրտէ եալընը 250 միլեօնլուգ բիաշաւա չըգարըլաճագ իմիշ:

Պու իսթիգրազըն սուրէթէն կէօսթէրիլէն սէպէպի, էսկի պօրճարը Էվրօրա բիաշալարընտա սուհուլէթլէ տլուպ սաթըլապիլէճէք սուրէթտէ եէնի սէհիմէլէրէ թահվիլ իթմէք տիր:

Լաքին Ռուսիանըն պու իսթիգրազը պաշա չըգտմագ գանն օլունմագտա, վէ էվրօրա դագէթալարը պու իսթիգրազ սէհիմէրինէ եազըլմամալարը իշին էհա.

իւնի թէ չվրք ի թմբակ տիրէր. « զիրա, տէր օրհնանս նամ զազեթա, պու բարա պիպե գարչը աթուրաճաթ թօթար վէ կիւլէնէր տէգթիւմէյէ դուլանըլաճաթ տիր, Բուսիանըն գրէտիսի չօգտան էօլմիւշ տիր: »

— Ամանեա զազեթալարընտան պիւրիսի Էվթօթա էհալիսինին քէնտի հիւքիւմառլարընա սէնէվի վէրտիքլէրի մէպլաղը շու վէճճ իլէ իշար ի թմիշ տիր:

Պրանգ.	
Բուսիա իմբերաթօրու	42 000 000
Չաթը Եահանէ	33 000.000
Պրանսա իմբերաթօրու	
Նաթօլէօն	26.000.000
Ավսթրիա իմբերաթօրու	
Պրանսուա-Ժօզէֆ	20.000.000
Բրուսիա գրալը կիւյեօճ	15.000.000
Իթալիա գրալը վիզթօր-Էմանուէլ	12.000.000
Ինկիլթէրա գրալըչասը	
Վիզթօրիա	11.000.000
Իսթանբու գրալըչասը իպապէլ	9.000 000
Պէլճիգա գրալը Լէօթօլտ	3.000 000

Ամբիգա ճիւսհուրիյէթի, քի 34 միլեօն էհալիտէն միւթէճապիգ տիր, քէնտի լէյիսի իշին սէնէվի եալընըզ 125, 000 Ֆրանգ էօտէր. լաքին պու ճիւսիէ Ամբիգա մէմալիքի, էն Ֆէնա իտաբէօլան մէմալիքլէրաէն տէյիլ տիր:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Շու աթիտէթի մէթուպտա իգհար օլունան տուլղունուն եիւքսէքիսի վէ մուգատտէսիյի չօգլարա իպլէթ օլմաեա շաեան պուլունատուղունան, այնէն վէ թէչէքթիւրէն տէրճ իտէրիլ:

Մեծարգոյ Տէր,

Մանգումէի ազգօգուտ լրագրոյն 570 երրորդ թուոյն մէջ կարգացինք ձեր այն յօդուածը, որ ազգասէր ու զգայուն Հայ սրտերու պարտք մը կը դնէր, սոյն գիշերը թատրոն գտնուիլ. բայց մենք անհրաժեշտ պատճառներով չը կրցանք գալ. ուստի մեր տեղ ջնջին լուամիս կը խըրկենք, այսինքն 6 մէծիտ:

1968 յունվար 15

Այգին բարեացը փափաքող
ՁՈՐՍ ՀԱՅՈՐԻԻ

— Շու աթիտէթի պահս պազը միւթէպէր Բրթթէսթանլար թարալընտան տախի պաթահրի թատիգ օլունարաթ թարաֆըմըպա կէօնտէրիլիշ օլտուղունտան նէշըրինի ճայիլ կէօրիւրիւզ:

Միւլէլիֆ.

20 յունվար 1868 Սամսոն.

Պազը տէֆա զազեթանըզտա ճէմաթըմըզըն օէֆիլ հալլէրի, վէ Ամբիգալը միսի-

օնարլարըն հարէքէթի նապէճալարը հագգընտա պէնտլէր օգունտուղունտան, չօլարը տախի պունտան ճէմարէթ ալարաթ քէնտի տուլղունարըն պէնան իթմէյէ պաշլամազտա տըրլար. պու շէյ տախի օէրպէթէֆքեարը քիմսէլէրէ բէք մազպուլ վէ միւթէթիմիգէ ֆայտիլի օլտուղունտան, սիգին տախի ազատըղա թարաֆիլի վէ միլէթիմիգին իլէրուլէմէսինէ արգոքէշ պուլունտուղունուզա էմին օլտուղունմ իշին, պու մէթթուպու տախի զազեթայի միւթէպէրի-նիգտէ իլան իյլէմէնիգի բէճա իտէրիմ:

Կէչէնլէրտէ Պ. Խոսրով, Ամսթէրտամտա օլան մէճիստէ Մր. Պլիս իլէ Մր. Վանլէնէպ արասընտա օլան էֆքեար զըտուլըը հագգընտա պիր պէնտ իլան իտիպ, Միսիօնարլարըն, Էրմէնիլէրին իլէրի կիթմէսինէ տալիմ էնկէլլէր գօտուզլարըն պէնան իթմէյէ Խ. Մր. Պլիս տախի օնա գարչը պիր պահս իլան իթմիշ իսէտէ, օնտա եազըլան սէօզլէր Պ. Խոսրովուն մէթթուպունա ճէվապ օլամառըղընտան, օգուեանը գանի իտիմէլ Խ. Մ. օ մէթթուպտա օլան գալամաթ եօլլար վէ պիր պիրինէ ուլմազ սէօզլէր հագգընտա էֆքեարըմըզ սիգէ պէնան իթմէյէ մըլա-հագասընտա իտիք իսէտէ, պու շէյ Պ. Խոսրովա րաճի պիր մատտէ օլտուղունտան օնա պէքէմէքտէ իտիք, վէ իշլէ 550 վէ 552 նիւսիլէրտէ մէրգուլուն օնա պէրահա ճէվապ վէրիպ, օնտա օլան եանլըլըզլարը պէնան իթմէսի պիգիմ տախի մէմունիյէթիմիգի մուճիպ օլմուշ տուր:

Մր. Պլիսին « Թիւրքիստա օլան սալթ 3-4 քիլիսէ Մր. Վանլէնէպ էֆքեարընտա օլուպ, պազի գալան 60 քիլիսէ պիգիմ թարաֆըմըզտան տըրճ տէմէսի պիգէ բէք աղըր վէ բէքտէ եանլը կէօրիւնտիւ. պու սէօզիւ Մր. Պլիս իյղան իթմէտիյինտէն իպլիտա էյիճէ անլամատըզ իսէտէ, սօնրա անլալըտը քի հէք քիլիսէլէր միսիօնարլարըն թուլտուղու եօլա պէյէնիպ սալթ պիր գաշ թանէսի գաշը տըր տէմէք իմիշ. հալ պու քի պու մատտէ հագիգաթը հալլին մուղայիլի օլուպ, գանլըմճա Թիւրքիստա 3-4 քիլիսէ պիլէ եօգ տուր քի միսիօնարլարըն հարէքէթլէրինտէն խօշնուտ օլտուն: Պիր գաշ բրթթէսթան ճէմաթըմ արասընտա պուլունմուշում, չօգ վազըլար վէ երէյլէր իլէ իւֆէթ իթմիշիմ, վէ չօգ քիլիսէլէրին ազալարը իլէ գօնուշմուշում, հէք կէօրտիլիմ վէ իշլէթիլիմ չէյլէր, էյէր կէօղիւմ վէ գուլաղըմ ալտանմատը իսէ, պու սէօզիւն մուղայիլի թաստիգ իթմիշլէր:

Կէրչի հէր եէրտէ ճէմաթըմըզ արասընտա տաթէմլէր վար քի օնլարա դարչը սէօլլէմէյլէր, վէ պէլքի մէտհու սէնա իտէրլէր. լաքին օնլարտան պաղըլարընըն իշլէրի միսիօնարլար իլէ օլտուղունտան մէճպուր տուրլար, պազըմը տախի օնլար իլէ սատէճէ տիշարտան ալապա իտէրէք ասըլ մէրամլարընա ալեհա օլմատըզլարընտան, պաղըլար իսէճահիլ օլուպ վէզն իթմէյէ միւթթէտիր քիմէլէր օլմատըղընտան նէշէթ իտէր: Ամա հէր պիրի իլէ տախի էյէր անպապճա պիր իւլթէթէ կիրէրէք սէօզիւ օնանա չէվիլսէն, պազարըն քի օնլար տախի պիր թէչէքթի-

իթմէյէ պաշլարլար: Պու գատար երէյլէր վէ վազըլար իշինտէ օնլարըն ուսուղունու վէ թալի ու հարաքնաթը պէյէնէն բէքնա-տիր պուլունուր. պուլարըն չօղու ազըլը վէ տինտար օլտուղլարընա քէնտիլէրի տախի չէհատէթ իտէրլէր: Իմտի նաճըլ քիլիսէլէր պիգիմ ուսուղլիմիգտէն մէմուն տուր տէմէյէ ճէմարէթ իտէրլէր:

Բրթթէսթան մէթթէպլէրի հագգընտա Պ. Խոսրովուն սէօզիւնիւ թաստիգ իտէրէք տէրիմ քի, հիշ պիր եէրտէ բրթթէսթանլար իշին պիր իլի վէ միւնասիպ մէթթէպ եօգ տուր, վէ սատէճէ էլիֆպէ մէթթէպլինտէն պիլէ մահրում ճէմաթլար արանըր իսէ, Չարլամպա, Սամսոն, Մարտուն, Վէզիր-քէօրիւ, Հիրքէօյ, Թօգաթ, Սըվազ, Չա-րա վէ կիւրիւն ճէմաթլարընը կէօսթէրէպլիլիլ, պէլքի պիլմէտիլիմ տահա վար տըր-կէրչի մէզքիւր մահալլէրին պաղըլընտա զըզ իշին մուվազգաթէն մէթթէպլէրալըմըլ տըր, լաքին պիրազ սօնրա Մարտուն մէթթէպի-նին թաթիլի խիթամ օլուպ, օրտան կիտէն չըրազլար ալտէթ իթտիքլէրինտէ օնլարըն տախի գարանաճաղը պէլլի տիր: Հագիգա-թէն աճընարազ սէօլլէրիմ քի հէր եէրտէ բրթթէսթան մէթթէպլէրի նիգամաթըզ պիր հալ-տէ տիր. պունտան 10 սէնէ մուգատտէմ պիգիմ մէթթէպլէրիմըզ պէյնէնաս իթիպար-լը, վէ սայիր մէթթէպլէրէ րուպարէն տա-հա նիղամը վէ իլէրուտէ իրէն, չիմտի պաշ-ղա մէթթէպլէր իլէրի կիտիպ պիգիմքիլէր ի-սէ տայիմ կէրի զալմազտա տըրլար:

Պունունտա սէպէպի նէ՞ տիր, տիրայէթ-լու խօճալարա իթիպար օլունմաեպ օնլար իշտէն պըրազըլարազ, եէրլէրինէ եա եարըմ օգունուշ եա հիշ օգունմաճը քիմսէլէր թա-եին օլունմասը տէյիլ մի տիր. պունուն ի-շին չօգ եէրլէրտէն իսպաթլար կեթիլէպի-լիլիլ, կէրչի պըրազտըզլարը խօճալարըն հէր պիրինէ պիր պէհանէ պուլապիլիլլէր, լաքին ատէմ օլտուղճա քէնտիլէր կիպի օն-լար տախի գուսուրա միւլթէլա տըրլար, ամմա հիշ պիրինտէ պիր պիլիւք ճիւսյէթ օլմայըպ, պիլիւք սէպէպ քէնտի ուսուլ-լարընա իլի կէլմէտիլլէրի տիր, պէն օնլա-րը թանըր իսէմ հիշ պիրի իլէ եարամազ քիմսէ օլմաեպ, ֆայտա իտէպիլիլլէր իտի, նիճէքի օնլար պու խըտմէթէ հազըր օլմազ իշին վաղթ թէլէֆ իթմիշլէր տիր. հէր պիրինէ պիր պօշ էօզիւր պուլուպ, եօլ վէր-մէք հագգանիլթ վէ ազըլըմըզ սայըլըմըլ:

Աճայիպ, կէրէք խօճալըզտա վէ կէ-րէք վայիլլէրտէ մէշհուր վէ տիրայէթլու քիմսէլէրէ եօլ վէրիպ եալսոտ պըրազալա-րընա սէպէպ օլուպտա, չիմտիլիլէնիտէն չա-կիրտլէր թալիմ իտէրէք վազըլար վէ խօ-ճալար հագըրլամաղա չալըլմաթ նաթըլ պիր ազըլ տըր: Պու շէյ հագըր ազճէյի զայպ իտիպտէ եէնիտէն իարա գազանմաղա չա-լըլմազ տէյիլ մի: Նիլիւն չօգ մէշհուր վազ-ըլար խըզմէթլէրինի թէրք իտէրէք քիմի հէքիլիլլէ, քիմի սաաթըլըզա վէ քիմիտէ սայիր գէնաաթա սիլիւք իթտիլէր: Նիլիւն Գալուստեան, Մատթէոսեան, Անտոնեան վէ Ներկարարեան կիպի վայիլլէր հէքիմ օլ-տուլար: Հէր պիրի մէթթէպտէ չօգ վա-

գրթ թէլէֆի իտերէք, վազճըլըդ իշին թա-
լիմ օլմուշար իքէն, իշլէրինի պըրագըզ
եքնիտէն տիարի զուրպէթէ կիտէրէք, էն-
վայի սըգընթըլար իլէ գէնաաթ էօյրէնմէ-
լէրինին սէպէպի նէ՝ տիր. պատուելիլէրին
հարէքէթլէրինի պէյէնմէտիլէրինտէն, վէ
եախօտ միսիօնարարըն օնլարա եազըլըր
րիայէթի կէօսթէրմէտիլէրինտէն տէյի՝ մի
տիր. չիւնքի կարապետ Գաբրիէլեան կի-
պի մէքթէպտէն չըգմըլ տիրայէթլու պիր
կէնճէ 150 եա 200 զուրուշ ալըդ վէրիլի
իքէն, էօթէտէ սալքի հիշ պիր չէյ պիրմէ-
թէնլէրէ 250 եա 300 զուրուշ վէրիլիսէ, Պ.
Եղիա Ներկարարեան կիպի ֆէսա՝ էթլու վէ
ազըլը պիր վայիգէ 500 զուրուշ. լաքին
էօթէ եանտա օնտան բէք էտնա օլանլարա
տախի հէման օ գատար վէ պէլքի պիրագ-
տա գիյատէ վէրիլիսէ, արթըգ օնլար նի՝ չէ
էննիլէթտէ օլապիլիլէր:

Պիր կիւն պատուելիլ, Պ. Եղիայը չաղը-
րըզ թալթը իտարէսինտէ պուլունան հէր
վայիգէ վէ խօճայա պիրէր մէքթուպ եազ-
տըրարագ հէր պիրինին մաալնտան պիրէր
մըզտար քէսիտիլինի պէյան իտէր. իշ պի-
թինճէ Պ. Եղիա, պատուելիլ սըրա պիգէ կէ-
տի պիգտէն նէ գատար քէսիլէնէք տէյի օ-
րուճա, սանա պիր չէյ եօգ տուր տէնիլմիշ
իսէտէ, էօնիւնտէ պու գատար էօրնէլէր
տուրուր իքէն «պու քիւլա» պիր կիւնտէ
պիգիմ պաշըմըզա կէչէր » տէյու չիւպիչ-
լէնէրէք, ինթիյարըլըզ տիւշմէղտէն պիր
գէնաաթ էլէ կէչիլմէք իւմիտի իլէ, խըզմէ-
թինի պըրագըզ, տիարի զուրպէթէ կիթմէ-
յէ մէճպուր օլմուշ տուր, չիւնքի քէնտի-
սի «էկէր պու մաալմտան էքսիլթմէյէրէք
տալիմ պէնի սազլաեանազլարընա էմին օլ-
սամ, իշիմի թէրք իթմէմ » տէյէրէք պու
խըզմէթէ մուհապպէթի օլտուղուն պէ-
եան իթմիշ իտի:

Պէպէք մէքթէպի պու գատար չակիրտ
չըգարմըլ, պու գատար վազճըլար վէ հօ-
ճալար մէյտանա կէթիլմիշ. լաքին պիր սա-
յալմ պազալմ օնլարտան դա՝ թանէսի
խըզմէթինտէ տէվամ իտիյօր, պուլարըն
հէքսիտէ քէօթի՝ միւլ չըգտը, հէքսիտէ իշ
եարա՝ մը օլտուլար. (աճէպա կէլէն մի-
սիօնարարըն հէքսիտէ իշ պիրի, մալիւ-
մաթլը վէ իշէ աշինա քիմսէլէ՝ մի. չիւ-
տիլիք օրասը դալըն). լաքին սալը սէ-
պէպ Մը. Հուլիլըն սէօղիւ տիր. Պէպէք
չակիրտէրի տէյիլ Գրիստուռն, իլա Միսի-
օնարարըն իշինէ եարամատըլարընտան,
տէյի՝ մի քի իշլէրինի պըրագըլար, եա պը-
րագըլարըլար, վէ պու չէյ իսէ ճէմաաթըմը-
զա պէօյիւք աճը վէրմէքտէ տիր. չիւնքի
օնլար կիպի վազճըլար արթըգ կէօրէմէյէ-
ճէյիլ:

Մարտուանտան վէ խարբուլտան չըգա-
ճազ վայիլէր օնլարա մանէնտ օլմաեանազը
ամմէնին պիրտիլի չէյ տիր. վէ պուլու քէն-
տիլէր տախի իգրար իտէրլէր քի օրալարտա
Պէպէքտէքի կիպի իլմէ տայիր չօգ չէյլէր
էօյրէթմէյէնէլէր. չիւնքի սալթ վազճը օ-
լաճազ քիմսէլէր օրաեա կիրտիլինտէն, պէ-
թիւք նիլէթի իլմէ իլաի էօյրէթմէտէն իպա-
թէթ տիր. լաքին ճէմաաթըմը ըլըզլանըզ
տիւնեա տախի իլէրի կիթմէքտէ իքէն, վազ-

ճըլարմըզ վէ խօճալարմըզ տաճա ալիմ
վէ մալիւմաթլը օլմազ լազըմ տէյի՝ մի. Հէր
թարաֆտա տինսիլիլին գէհիլլէրի եաեղ-
մաեա պաշալմը իքէն, խրիսթիյանըզը
պիւրհան վէ իսպաթլար իլէ թէսանուպ իթ-
մէք իշին տիրայէթլի վէ քէսքին ֆիքթիլի
վազճըլար բէք իգթիլալը տէյի՝ մի. տէյիլ
կէթիլէրէք վէ կիւզէլ իթիլալար իլէ վէ
րիլէն վազլարըն իշինտէն պիր մանա անլա-
շըլմազ, տատըզ թուզսուզ վազլարտան գի-
յատէ ատէմին գալպինէ թէէսիլ իթմէսին-
տէն, վէ ճանիլ հօճալարտան գիյատէ
մալիւմաթլը խօճալար իտարէսինտէ օլան
մէքթէպէր ըասաթ պուլուպ, չայիթլէր
տանա իլէրի կիթտիլի իշին վայիլէրիմիզ վէ
միւտէրիլիլէրիմիզ տանա գիյատէ ալիմ վէ
հիւնէրիլ օլմազ իգթիլալ իթմէ՝ մի.

Պուլար իլէ խարբուլտան եա Մարտու-
անտան չըգան չայիլտէրի թանգիր իթմէք
իսթմէմ, մէրամըմ օնլար վազ վէրէմէք,
եախօտ խարբուլթ վէ Մարտուան մէքթէպ-
լէրի ֆայիտէսիլ տիր տէմէք տէյիլ տիր.
պու մէքթէպէրտէ չօգ կէնճէր թալիմ օ-
լունուպ, իլէրուտէ միլլէթիլիլէր ֆայիտէլի
օլաճազլար պէլիլ տիր. լաքին պիր քիմսէ
տանա չօգ իլմ քէսպ իթմէք արղուսու իլէ
Լիլօրայա եա Ամէրիգաեա կիթմէք իսթէր-
լէր իսէ «տիշարեա կիթմէք նէ լազըմ
պուլարտա թալիմ օլունապիլիլիլիլիլ »
տէյի օնլարա էնկէլ սէպէպի օլուրար իսէ
պու պապտէ պիգէ զարարըն սալըլապիլիլ-
լէր:

Պ-ԷԷԷ ԴԷԷԷ

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Ն Ո Ր Օ Ր Ա Յ Ո Յ Ց

1 8 6 8

ՆԱՀԱՆՁ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ ԱՅԳԻՍ ՀԱՅՈՑ

Ռ Ե Ժ Ե 1517

Թ. ՏԱՐԻ

Ի Թ Ե Ո Ւ Ո Ս Ի Ա

Ի ԽԱԼԻՊԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻ

Խալիպեան տպարանը որ օր ըստ օրէ պայ-
ժառանարու վրայ է իւր մաքուր տպագ-
րութեամբ Ազգային կարեւոր ու դպրոցա-
կան գաւառետերեր տպիլով այս տարուան
օրացոյցն ալ տպեր է բազմաթիւ. յառել-
ուածներ ընելով մէջը օգտակար տեղեկու-
թիւններ ալ դրած է. առկա խիստ ընդար-
ձակ օրացոյց մ'է, որուն մէջ նաեւ նոյն
իսկ տպարանէն ելած նորատիպ գրոց ցանկն
ալ կայ, որոնց ամենէն ալ կը գտնուի Չագ-
մազճըլար եօթուշին Պ. Քաֆաֆեանին զը-
րանոցը, օրացոյցին գինէն ալ մէկ զուրուշ
գեղջած ըլլալով հատը 2 զուրուշի կը ծախէ.
հետաքրքիր անձանց հարկէ մէկ մէկ հատ
առնել:

Արնապուտ քէօյ պաղընըն փիանքօսու
հէրնէ գատար յունվար 15 տէ չէլլէնէկի
պիլէթլէր տէրուսինտէ իշար օլունմուշ իթ-
տէ, թալարարտա ազճէլէրի հէնուզ թաճ-

սիլ օլունմամըլ պազը պիլէթլէր պուլուն-
մասը հաօէպի իլէ, մէճպուրի 1868 մարտ
աեընըն իպթիտասընա թէէլիլ օլունտուղու
վէ վազթի մէզպուրտէ Գալաթա պօրստընտա
հէր հալտէ մէզքիւր փիանքօ չէլլէնէկի,
մէզքիւր փիանքօեա քէֆալէթ իթմիշ օլան Մ
կոստանթի թարաֆընտան իլան օլունուր:

Պիլէթլէրտէն սաթըն ալմազ իսթէնէն
Մանուտ բաշա պաշընտա Նօ. 220 սաչ
պօեանըսը տիւքքեանընտան ալապիլիլլէր:
Ֆիաթ 5 զուրուշ:

Իհիլապ գարշըսընտա 6 նիւմէրօլու
մաղազտա, Ամէրիգանըն էն ալեա ճընս
կազլարընտան էհֆէն Ֆիեաթ իլէ սա-
թըլմագտա տրի:

Ա Ր Մ Օ Ն Ի Ք Լ Ե Ր

Փարիս Արմօնիլիլին էն ալեասը Չուհա-
ճը խան գարուսուտա Նիլզաֆանըն 16 նօ-
մէրօլու մաղազաընտա սաթըլըր: Պուն-
տան էվիլէրի կէթիլտիլլէրինտէն միւշթէ-
րիլէրի բէք խօշնութ օլտուզլարընտան կինէ
օ մալ օլարագ զայէթ էնվէն ֆիյաթ իլէ
ֆիրուլթ օլունտուղի իլան օլունուր:

ԷՃՁԱՅԻ ՄԻԻԹԵՆԵՎԻԹԵ ՄԱԽՁԵՆԻ
ՎԵ ՏԻԻԲԲԱՆԸ

Միւսիւ Վիլլէնցօ Թաննի օն ալթը սէնէտէն
պէրու Պէյ-օղլուտա էճաճըլըզ սանաթը իլէ
մէշղուլ օլապալէ մանէլի մէզպուրտա Աղաճա-
միսի ճատտէսինտէ վազը, վէ 67 նիւմէրօ իլէ
միւրագաւ տիւքքեանընտա պուլունան էճ-
զալարըն խաալըլը, թէմիլլիլիլ, վէ ինրաաթճա
տիգզաթ վէ չաբուզլուղուլա քէսպի չէօն-
րէթ իթմիշիլէն, մուսխիլէն իսթանպուլտա
Համիտիլէ թիւրպէսի իթիսալինտէ 54 նիւ-
մէրօլու պիր էճալի միւթէնէվիլլէ մաղազա-
սը տախի քիւլաա իլլէմիշ իսէտէ պու տէ-
ֆա մէզքիւր մաղազաընը քէօրիւ պաշըն-
տա ինթիսապ գարշըսընտա վէ 7-8 նիւ-
մէրօլա միւրագաւ պուլունան մաղազալա-
րա նազլ իլէ, պիր պիրինէ միւթթասըլ պիր
էճաճը տիւքքեանը իլէ պիրտէ էճալի միւ-
թէնէվիլլէ մախլէնի քիւլաա իլլէտիլլինտէն,
Էվրօբանըն էն մէշղուր վէ էն միւթէպէր ֆապ-
րիզալարընտան տիգզաթը թամմէ իւզրէ ճէլպ
իլլէմէքտէ օլտուղու էճալարը զայէթ էն-
վէն ֆիեաթլա ֆիրուլթ իտէնէկիլինի ալէնէն
իլան իտէր:

Մէզքիւր տիւքքեանտա հէր կիւն միւ-
թէպէր հէքիլէր հազըր պուլունաճազ, վէ
սըհէլթի ումումիլլէնէ հէր ճիհէթլէ տիգզաթ
ու իգտամ իլլէնէնէլէր տիր:

Վէ Պէյ-օղլուտա վազը տիւքքեանտա ի-
սէ կիճէլէրի տախի հէր սաաթ առամ պու-
լունուպ, ինթիեանաթը էհալիլի ինրա իտէ-
ճէք, վէ իսթէնիլիլիլիլ հալտէ մաքինա իլէ
պուլը տախի եաբաճազ տրի:

ՍԱՀԱԳ ՂԱԶԷԲԱ
ԿՈՐԱՊՏ 8. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԼԵՎԱՅԵՆ ՀԵՐԱԼՑԸ ԹԱՊԵԱՆԵՄԻՆԵԹ
26-02.10.00 801.00 601.00, 800.00 800.00
ԳՐԱՅԷՆԸ ԳԵՐԵՐԵՐԵՐԸ ԿԱՐԳԸ 407